

FLUGFISKETS MÅNGFALD

Generellt har flugfiske handlat om laxartad fisk. Även om flugfisket än idag fortfarande är starkt associerat med lax, öring, röding och harr så har fler och börjat fiska andra arter med metodutveckling som följt.

Text: John Kärki Foto: John Kärki, Thomas Tallborn, Daniel Hagström

De senaste 30 åren har gruppen flugfiskare breddats. Numera överlistas gäddor och abborrar ofta med fiskimitationer. På tal om fiskimitationer så har streamerfisket haft en brant utvecklingskurva. Nya mönster har skapats med nya hjälpmedel som "tailar", koner och foam-material. Utvecklingen har gått så långt att man enligt gammal flugfiskepraxis, det vill säga, krok och fjäder, inte skulle kunna kalla dagens flugor för just flugor. Utrustningen har även den följt utvecklingen och idag finns det spön anpassade för gädda som havsöring eller abborre. Fluglinorna har blivit lättkastade med

stumma kärnor motsvarande spinnfiskarnas flätlina med skarp direktkontakt som följd och inom tvåhandsfisket finns det speciallinor gjorda för att dänga ut flugan med minimalt bakutrymme.

Jag började för drygt 10-15 år sen att jaga gädda, abborre och havsöring med streamer. På den tiden var det mindre vanligt att gemene man hade sitt huvudfiske med streamer. Jag kommer väl ihåg hur flugfiskemärket LOOP släppte ett spö specialgjort för gädda med fighting grip. Det var annorlunda och unikt då, idag släpper nog i

princip alla märken spön för olika ändamål. Ofta fick man skeptiska frågor om hur det ens är möjligt att flugfiska gädda baserat på att flugfiske bedrevs med insektsimitationer på ytan. En person som bör nämnas i sammanhanget, när det gäller gäddflugfiskets genombrott i modern tid, är Niklaus Bauer som verkligen frontat metoden med många lärjungar i släptåg.

Breddar flugfisket ytterligare

För några år sen började jag bredda mitt flugfiske ytterligare efter att jag mer eller mindre bränt ut mig själv på grund av för hårt streamerfiske efter främst havsöring. Min flugfiskesjäl var i stort behov av något nytt, något spännande och lättsamt. Min blick började riktas mot id, färna, karp, vimma, braxen och sutare. På förhand såg jag inte dessa arter som någon utmaning. Men när jag väl gjorde praktiska försök blev

Alicet que consequam coritatur? Ra erspis

jag synad gång på gång. Jag hade helt enkelt underskattat arterna i sig och samtidigt överskattat mig själv som flugfiskare.

Inte trodde jag att den där tjocka fisken karp skulle spränga tafsar eller rusa ut till spolens botten började synas. Den mörkliknande färgan förtrolade mig i drömska flugfiskemiljöer med sin smarthet och oberäknliga explosivitet i fighterna. Att inte förglömma är de stora idstimmen som betade över ljusa sandbottnar under varma solnedgångar på södra ostkusten och förhöll sig till devisen att skrämmer du en skrämmer du alla.

Under sommaren 2018 gjorde jag en satsning på att överlista sutarna med flugspö. I skärgården identifierade jag en vik med kristallklart vatten där grova individer strök in och födosökte över sandbotten med vegetation. Det var med nerverna utanpå mig som jag smög efter dessa i morgonsolen. Trots fina kast med nymf skyggade "slöjstjartarna" retligt innan de lugnt lämnade platsen.

Flugfiskekonservatism och generaliseringar

En god fiskevän till mig som har en nedärvd

gen inom gammal flugfiskekonservatism brukar lite skämtsamt säga att allt som är silvrigt och har grova fjäll är en "mört", oavsett om det är en id, vimma, björkna, braxen eller färna han har fångat. Sanning och säga är att jag har fler flugfiskevänner som inte kan skilja på olika karpfiskarter. Men jag förstår dem, är man fostrad i flugfiskets gamla skola hör inte karpfiskar till vanligheten och anses nästan vara något oangenämt att fånga.

När jag började söka information för att bredda mitt flugfiske hamnade jag i metekretsar istället och register som "Storfiskregistret". Det gav till en viss del ledtrådar men samtidigt går det inte att jämföra mete och flugfiske om man ska vara krass och ärlig. Metaren har full precision över vart betet presenteras. Med flugspö och fluglina är allt lite mer osäkert och istället för ett flöte som indikerar hugg så får man förlita sig på synen och känslan istället, även om det inom flugfisket numera finns "nappindikatorer" som hjälpmedel.

Spektakulära fångster

Det var under den varma hösten 2018 som jag jagade en vimma på flugspö. Mina sökningar i Storfiskregistret tydde på att det går

FEM TIPS FÖR ATT BREDDA DITT FLUGFISKE

1. Skaffa en arsenal med olika linor för ytfiske till tungt bottenfiske.
2. Bind upp en ask med de vanligaste insekterna samt några enkla streamers i xxl till small.
3. Hitta inspiration i storfiskregistret.
4. Skaffa appen "Fisknyckeln" för att lära dig mer om olika arter.
5. Skaffa en likasinnad fiskekompis.

Esciis sit am nis que nit fugia

Esciis sit am nis que nit fugia

Esciis sit am nis que nit fugia

med flugspö, i alla fall en individ var fångad på flugspö. Fångstmannen hette Daniel Hagström och han hade flera arter registrerade där. Av ren nyfikenhet kontaktade jag honom för att höra om han hade något tekniktips för vimmorna. Daniel gav mig några handfasta tips och berättade samtidigt att han hade hela 69 arter fångade på flugspö. Jag höll på att sätta det brännheta kaffet i halsen, vilken flugfiskebragd! Han är faktiskt anledningen till att jag inspirerades att skriva den här artikeln.

"Det är bara flugorna jag har fått specialisera, men de måste fortfarande gå att kasta med ett flugspö."

Artfantomen

Daniel berättar att han inte alls var sugen på att flugfiska från början. Han tyckte det såg tråkigt ut att veva på den lilla rullen eller bara dra in fisken med handen och sen dessutom behöva stå och vifta fram och tillbaka i evigheter för att kasta. Intresset för flugfiske kom faktiskt när han fick ett presentkort på Fiskeresor.nu, men allt som hade med spinnfiske att göra var för dyrt så det blev en flugfiskekurs istället.

- På kursen 2013 fick jag en regnbåge på drygt tre kilo, sen dess är jag fast. Men det var först 2016 jag började satsa på att jaga arter.

Ofta har slumpen en stor inverkan i livet, så även i fiskelivet. Daniels jakt på arter kom när han hittade en grupp på sociala medier där alla artjägare var samlade och även 50-klubben. - Ju fler arter jag fick, desto roligare blev det och det är nästan uteslutande det jag håller på med idag inom mitt fiske.

Mellan raderna hör jag att Daniel trots allt har lite flugfiskekonservatism i blodet. Han fiskar inte med några förtyngningar på tafsen, inget doftmedel eller naturligt agn på flugan. Det är enbart klassisk flugfiskeutrustning som gäller. - Det är bara flugorna jag har fått specialisera, men de måste fortfarande gå att kasta med ett flugspö, så inga jiggsallar eller liknande med andra ord.

Inspirationen att fortsätta bryta mark har han fått av duktiga artjägare i Sverige. - Några av dem går sina egna vägar och hittar nya arter och metoder. Sånt respekterar jag högt.

Under vårt samtal nämner Daniel att han ser en tydlig skillnad i artjakten och det vanliga fisket i Sverige.

- De flesta är hjälpsamma och tipsar mer än gärna om både arter och ställen, tvärtom som det är inom bland annat gäddfisket där det till och med finns de som "blurrar" gäddans teckning för att ingen ska känna igen individen och således kunna lista ut fångstvattnet.

Ju mer jag funderar på det där med att fånga 69 arter på flugspö i Sverige desto mer förvirrad blir jag, finns det ens något slutmål i artjakten?

- Målet just nu är att ta alla rimliga arter i Sverige. Nästa steg är att komma på någon lösning och ta djuphavsarterna. Så jag har att göra... Sen är alltid fiskegrejerna med om jag reser även om det är just arter inom Sveriges gränser som räknas för mig.

Inom mitt eget flugfiske har jag flera gånger gått bet på svåra arter. Som jag misstänkte har även Daniel stött på patrull i sin artjakt.

Alicet que consequam coritatur? Ra erspis

Alicet que consequam coritatur? Ra erspis

- Slätvaren har jag varit ute efter många nätter men aldrig lyckats hitta någon. Knepig. Även sandskäddan är ju rätt konstigt att jag inte lyckats med än trots flera försök.

Jag vill gärna påstå att vissa arter är smartare än andra, men Daniel håller inte med i mitt resonemang.

- Det skiljer sig snarare från individ till individ. Jag har varit med om orädda öringar likväl som rädda havsarter som dragit vid minsta ljussken.

Vi diskuterar framtiden på den svenska flugfiskescenen och är överens om att arter som havsöring, abborre och gädda är här för att stanna som stabila flugfiskearter. Men vad tror han om resten?

- Tror tyvärr att det kommer fortsätta vara ganska "stelt" och många som anser sig vara lite finare och bättre än alla andra bara för att de fiskar med fluga. Men det hade varit väldigt kul om fler vägar testa lite mer och gå utanför de typiska ramarna för vad de flesta anser att flugfiske är.

Innan vi avslutar samtalet berättar han att hans flugask är fylld med allt från midgetflugor till stora gäddflugor för att kunna möta alla situationer.

FLUGFISKETS MÅNGFALD

NÅGRA UDDA ARTER ATT ÖVERLISTA

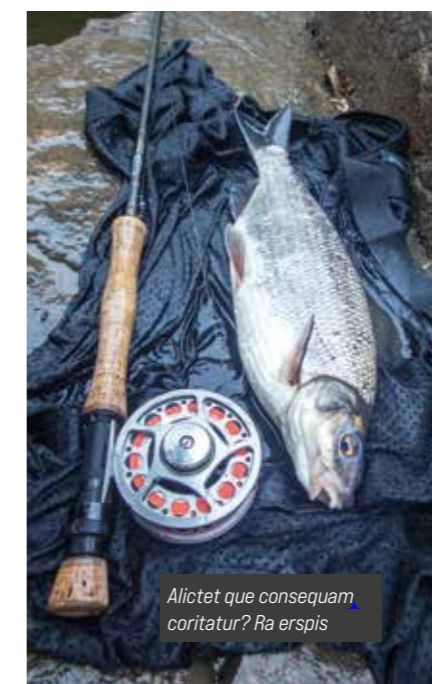
FÅNGA KARPEN på ytan eller med nymf i stilla sjöar med mycket växter. Använd ett klass 7 till 9 spö och stark tafs i dimension runt 0,28 till 0,40 mm. Gör dig beredd på en rejäl brottningsmatch med oviss utgång.

FÅNGA IDEN på kusten under sommarmånaderna med streamer eller torrflugor på visuellt "sightfiske". Klassiska platser är badstränder med vegetation, tänk havsöringsbiotoper. Artens skyddsmekanism är stimbeteende där rädda individer skapar en dominoeffekt med följd av att alla slutligen flyr. Fiska med 14-18 fots tafsar och små svarta streamers med "magic head". Stalltipset är att hellre kasta för kort än för långt för att undvika att skrämma stimmet, var kylig och kasta inte bort dina chanser till hugg. Gör du allt rätt kommer flera plogar jaga ikapp flugan.

FÅNGA GÖSEN i övergödda sjöar med grumligt vatten. Gösen är otroligt knepig i stilla vatten och verkar enbart hugga om presentationen är delikat precis framför den. Fiska med fiskimitationer med kraftigt huvud fram till för att trycka mycket vatten. Använd en tunnare tafs för att undvika tafsbrott. Har ni svårt i ett vatten, byt till ett annat, gösen verkar ha olika beteende beroende på hav eller olika sjöar. Personligen har gösen varit den absolut mest knepiga arten jag försökt mig på och flera av mina fiskekompisar håller med.

Senhöst och fiskelycka

Jag lyckas under hösten överlista ett par ståtliga vimmor och drömmer mig bort till den kommande sommaren och ett spännande flugfiske bland stora karp, sutare, färnor och aggressiva aspar. Det har konstaterats många gånger men kan inte konstateras tillräckligt, flugfiske är livet. Oavsett fiskart i linänden.

Alicet que consequam coritatur? Ra erspis